

CRNA GORA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

PREDLOG OSNOVE
za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta
Ministara Republike Albanije o saradnji i uzajamnoj pomoći u vanrednim situacijama

Podgorica, jun 2018. godine

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta Ministara Republike Albanije o saradnji i uzajamnoj pomoći u vanrednim situacijama sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA REPUBLIKOM ALBANIJOM

Prijateljski odnosi između Crne Gore i Republike Albanije su stvorili veoma povoljan ambijent za rješavanje mogućih i veoma složenih problema u oblasti vanrednih situacija, a čije rješavanje može stvoriti veoma povoljne uslove za značajni prosperitet obje države kroz saradnju i uzajamnu pomoć u slučaju prirodnih i drugih katastrofa.

Odnosi između Crne Gore i Republike Albanije osnaženi su zajedničkim evropskim i evroatlantskim prioritetima, saradnjom u okviru regionalnih inicijativa i predstavljaju pozitivan primjer dobrosusjedske i prijateljske saradnje dvije države u regionu.

Republika Albanija zvanično je priznala Crnu Goru 12. jula 2006. godine. Diplomatski odnosi između dvije države uspostavljeni su 1. avgusta 2006. godine.

Dobri i sadržajni odnosi sa Republikom Albanijom ogledaju se u intezivnim i brojnim bilateralnim susretima, koji se zasnivaju na načelima prijateljstva, razumijevanja i saradnje.

Pored dobre saradnje na bilateralnom planu, Crna Gora i Republika Albanija ostvaruju intenzivnu saradnju u regionalnim okvirima.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

Potpisivanje navedenog Sporazuma imao bi veliki značaj za oblast zaštite i spašavanja, jer se potpisuje sa prijateljskom državom. Sporazumom se izražava spremnost Crne Gore i Republike Albanije da se veoma brzo pruža uzajamna pomoć, za kojom se ukaže potreba. Takođe, potpisivanje Sporazuma značajno je i u tome što se države potpisnice stavljaju u ravnopravan položaj, kao i sve aktivnosti i mjere koje države preduzimaju, jer ih vrše na isti način i pod istim uslovima. Sporazumom se izražava i namjera država potpisnica da se saradnja odvija u pravcu sprovođenja preventivnih, operativnih i sanacionih mjera zaštite i spašavanja u slučaju prirodnih, tehničko-tehnoloških i drugih katastrofa.

Takođe, zaključivanje sporazuma ima za cilj uređenje osnovnih pitanja koja su od značaja za zaštitu i spašavanje i ublažavanje posljedica prirodnih i drugih katastrofa, koje mogu nastati na teritorijama država Crne Gore i Republike Albanije.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI, ODNOSNO BITNI ELEMENTI KOJE SPORAZUM TREBA DA SADRŽI

U skladu sa nacionalnim zakonodavstvima nadležni organi Crne Gore i Republike Albanije u okviru svojih nadležnosti treba da razvijaju saradnju i pomažu jedni drugima u sljedećim oblastima: pružanja dobrovoljne pomoći i pružanja informacija na zahtjev u slučaju katastrofe ili druge vanredne situacije ili prijetnje od njihovog nastanka; snabdijevanja timova za pružanje pomoći neophodnom opremom i sredstvima; razmjene naučnih, tehničkih i pravnih informacija, metodološke i druge literature, video i fotografskog materijala; razmjene iskustava i dobre prakse u razvoju naučno primjenljivih i istraživačkih zadataka, testiranju proizvoda i stručnih aktivnosti u oblasti zaštite i spašavanja; organizovanja i održavanja zajedničkih stručnih sastanaka, sjednica, seminara i konferencija; organizovanja i sprovođenja

zajedničkih obuka eksperata i timova za pružanje pomoći na recipročnoj osnovi; organizovanja zajedničkih programa obuke, kao i razmjene i obuke eksperata, uključujući i razmjenu instruktora iz relevantnih obrazovnih centara i institucija, na zahtjev svake od ugovornih strana; promovisanja naučnog istraživanja, modelovanja, planiranja, izrade i učešća u zajedničkim projektima; organizovanja i održavanja događaja usmjerenih ka podizanju svijesti zajednice, u slučajevima katastrofa ili vanrednih situacija; planiranja, organizovanja i sprovođenja aktivnosti vezanih za preventivne, operativne i sanacione mjere zaštite i spašavanja u slučaju nastanka različitih vrsta katastrofa.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE SPORAZUMA

Za sprovođenje navedenog Sporazuma nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore za 2018. godinu.

VI STAVOVI I MIŠLJENJA O OPRAVDANOSTI ZAKLJUČIVANJA SPORAZUMA

Radi prikupljanja stavova i mišljenja od zainteresovanih organa, tekst Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta Ministara Republike Albanije o saradnji i uzajamnoj pomoći u vanrednim situacijama dostavljen je: Ministarstvu vanjskih poslova, Ministarstvu odbrane, Ministarstvu saobraćaja i pomorstva i Upravi carina.

VII POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključenje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta Ministara Republike Albanije o saradnji i uzajamnoj pomoći u vanrednim situacijama ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VIII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE

Sporazum će biti usaglašen diplomatskim putem.

Prilog: tekst Sporazuma

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____2018. godine utvrdila Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta Ministara Republike Albanije o saradnji i uzajamnoj pomoći u vanrednim situacijama.

2. Vlada je konstatovala da je sadržina Sporazuma iz tačke 1 ovih zaključaka u skladu sa Osnovom.

3. Ovlašćuje se Mevludin Nuhodžić ministar unutrašnjih poslova, da u ime Vlade Crne Gore potpiše navedeni Sporazum.

SPORAZUM

IZMEĐU VLADE CRNE GORE I SAVJETA MINISTARA REPUBLIKE ALBANIJE O SARADNJI I UZAJAMNOJ POMOĆI U VANREDNIM SITUACIJAMA

Vlada Crne Gore i Savjet ministara Republike Albanije (u daljem tekstu: Ugovorne strane),

Uvjereni u neophodnost međusobne saradnje u cilju međusobnog pružanja dobrovoljne pomoći u slučaju vanrednih situacija,

Svjesne da do takvih incidenata može doći u bilo kom momentu, i

Poštujući međunarodne sporazume na snazi,

Saglasne su o sljedećem:

Predmet Sporazuma

Član 1

Ugovorne strane ovim sporazumom uređuju okvirne uslove saradnje u oblasti prevencije, pripremljenosti, odgovora i oporavka u slučaju katastrofa, a naročito u:

- planiranju i sprovođenju mjera zaštite od poplava, zemljotresa, požara, zagađenja životne sredine, radioloških, hemijskih, bioloških i nuklearnih prijetnji, kao i industrijskih i drugih katastrofa;

- razmjeni podataka o prijetnjama od nepogoda, njihovom porijeklu i posljedicama;

- međusobnoj pomoći u zaštiti i spašavanju, kao i otklanjanju posljedica nepogoda;

- obrazovanju i osposobljavanju osoblja, koje radi u službama zaštite i spašavanja/civilne zaštite, operativne strukture u civilnim vanrednim situacijama i članova drugih spasilačkih ekipa, putem brifinga, kurseva, obuke, seminara, te organizovanju i sprovođenju zajedničkih vježbi za zaštitu i spašavanje, itd.;

- razmjeni naučnih i tehničkih podataka i druge dokumentacije od značaja za zaštitu od nepogoda;

- saradnji u razvoju i proizvodnji opreme za zaštitu i spašavanje.

Cilj Sporazuma

Član 2

Cilj Sporazuma je da Ugovorne strane, u skladu sa svojim mogućnostima, uzajamno pomažu jedna drugoj u izgradnji kapaciteta i u slučajevima nepogoda, kada Ugovorna strana koja traži pomoć, nije u mogućnosti da odgovori na posljedice od katastrofa vlastitim sredstvima.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi korišćeni u ovom sporazumu imaju sljedeće značenje:

„**Ugovorna strana koja traži pomoć**“ je strana čija ovlašćena institucija traži pomoć od druge Ugovorne strane da pošalje timove za pružanje pomoći, opremu i prateći materijal;

„**Ugovorna strana koja pruža pomoć**“ je strana koja odgovara - pruža pomoć drugoj Ugovornoj strani;

„**Nadležni organ**“ je organ koji odredi svaka Ugovorna strana da dostavlja zahtjeve za pružanje pomoći i koji donosi odluke o pružanju pomoći, a povjerena mu je i koordinacija aktivnosti koje proizilaze iz primjene ovog sporazuma;

„**Pružanje pomoći**“ znači pomoć koja je pružena Ugovornoj strani koja je traži od Ugovorne strane koja pruža pomoć da eliminiše posljedice nepogoda i velikih nesreća, kao i spašavanje slanjem potrebnih eksperata i pružanjem usluga, kao i obezbjeđivanjem materijala i robe;

„**Tim za pružanje pomoći**“ znači eksperte ili grupu eksperata, koje šalje Ugovorna strana koja pruža pomoć, uključujući članove sistema za zaštitu i spašavanje Crne Gore ili operativne strukture za civilne vanredne situacije Albanije ili druge organizacije koje odredi Ugovorna strana koja pruža pomoć za pružanje pomoći i koja ima dovoljnu osnovu i sva potrebna sredstva;

„**Vanredno stanje i velike nesreće**“ znači stanje u određenoj oblasti ili na postrojenjima, koje je izazvano razornim prirodnim pojavama ili ljudskim djelovanjem, koje izaziva štete ili u velikoj mjeri ugrožava živote ili čak zdravlje ljudi, materijalna dobra ili životnu sredinu;

„**Sprječavanje prirodnih i tehnoloških rizika**“ znači niz mjera koje se unaprijed preduzimaju u cilju eliminisanja posljedica mogućih prirodnih i tehnoloških rizika;

- **Pogođeno područje**“ znači područje na kojem je nastalo vanredno stanje ili velika nepogoda;

„**Akcije spašavanja u vanrednim situacijama**“ znači sve akcije koje se preduzimaju u slučaju vanredne situacije ili u slučaju velikih nepogoda u cilju spašavanja ljudi, zaštite zdravlja stanovništva i eliminisanja ekoloških, kulturnih i materijalnih gubitaka, kao i pratećih posljedica;

„**Oprema**“ znači materijale potrebne za pružanje pomoći, tehnička i transportna sredstva, opremu tima za pomoć i materijale potrebne za funkcionisanje, spasilačke pse, kao i lična osnovna sredstva lica koja učestvuju u pružanju pomoći;

„**Zaštitna, spasilačka i druga oprema**“ su sredstva koja su neophodna za individualno ili grupno spašavanje i zaštitu, uključujući tehnička i druga sredstva za zaštitu i spašavanje, koja koriste spasilački timovi ili pojedinci prilikom spašavanja ili pružanja pomoći, kao i logistička sredstva;

„**Prateći materijali**“ znači prateći materijal, koji je potreban za eliminisanje posljedica prirodnih i tehnoloških rizika i velikih nesreća, koji je namijenjen besplatnoj distribuciji stanovništvu koje je pogođeno vandrednim stanjem;

„**Država tranzita**“ označava državu jedne od ugovornih strana, preko čije teritorije prolaze timovi koji pružaju pomoć ili vrše transport u ime treće zemlje, prateći materijal ili opremu za pružanje pomoći;

„**Nepogode**“ su prirodne ili izazvane nepogode (isključujući ratne okolnosti) i druge štetne događaje, koji imaju prirodni ili civilizacijski karakter sa razarajućim efektom, koji su, u značajnoj mjeri, štetni ili direktno ugrožavaju ljudske živote, dobra i životnu sredinu, kao i slučajevi kada se moraju preduzeti izuzetne mjere zaštite;

„**Podaci i informacije o događaju**“ su podaci o nepogodama, koji su objavljeni tako da se stanovništvo na vrijeme informiše o opasnostima, kako bi se mogle preduzeti hitne mjere za zaštitu ljudi, dobara i životne sredine;

„**Mjere zaštite**“ su preventivne i zaštitne mjere: za sprječavanje, ublažavanje i otklanjanje opasnosti koje ugrožavaju stanovništvo i za očuvanje materijalnih dobara i prirodne okoline;

„**Spašavanje i pružanje pomoći**“ su zbir djelatnosti pojedinaca - eksperata, spasilačkih timova, i specijalno opremljenih timova, čija je svrha uklanjanje direktnih i indirektnih posljedica nepogoda;

„**Spasilački timovi i pojedinci koji učestvuju u pružanju pomoći**“ su adekvatno obučena i opremljena lica, koja odredi druga Ugovorna strana za potrebe pružanja pomoći;

„**Humanitarna pomoć**“ su dobra, predmeti, sredstva, prehrambeni proizvodi, voda za piće, lijekovi i sanitetski materijali namijenjeni besplatnoj podjeli ugroženom, odnosno stradalom stanovništvu u svrhu ublažavanja posljedica nepogoda.

Nadležni organi

Član 4

1) Shodno vlastitim zakonskim odredbama Ugovorne strane su utvrdile nadležne organe za sprovođenje ovog sporazuma:

- za Crnu Goru: Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktor za vanredne situacije;
- za Republiku Albaniju: Ministarstvo odbrane - Generalni direktorat za vanredne situacije.

2) Ugovorne strane će se uzajamno pismeno obavijestiti o eventualnim promjenama nadležnih organa i institucija, a najkasnije u roku od 30 dana, od datuma nastanka promjene.

Načini razmjene saznanja i iskustava

Član 5

1) Ugovorne strane obavještavaju jedna drugu o naučnim i tehničkim saznanjima i iskustvima, u svrhu predviđanja, eliminisanja nepogoda, kao i efikasnije zaštite i spašavanja. Razmjena podataka i druge dokumentacije se odnosi na informacije o nepogodama, izradu naučno-istraživačkih programa u slučaju prijetnji, izradu planova u slučajevima opšte prijetnje od nepogoda i opasnosti, koji su od zajedničkog interesa za ugovorne strane, kao i na saradnju i izradu planova zaštite i spašavanja.

2) Saradnja u ovoj oblasti se realizuje u skladu sa pravnim sistemima ugovornih strana. Ugovorne strane razmjenjuju podatke koji se odnose na važeće propise u ovoj oblasti.

3) Ugovorne strane će pokušati da efikasno koriste rezultate naučne i tehničke saradnje, kako u smislu ekonomskog razvoja, tako i u smislu saradnje sa trećim zemljama.

Metode podsticanja razvoja i proizvodnje opreme za zaštitu i spašavanje

Član 6

Ugovorne strane će podsticati saradnju između privrednih subjekata i državnih institucija u oblasti tehnološkog razvoja i proizvodnje zajedničkih programa za zaštitu i spašavanje.

Saradnja humanitarnih organizacija

Član 7

Ugovorne strane će podsticati saradnju između humanitarnih organizacija u oblasti zaštite i spašavanja od nepogoda u skladu sa nacionalnim zakonskim odredbama ugovornih strana.

Obrazovanje i usavršavanje

Član 8

Ugovorne strane će podsticati međusobnu saradnju u oblastima obrazovanja i usavršavanja spasilačkih timova, koji učestvuju u aktivnostima zaštite i spašavanja, na sljedeći način:

- 1) kroz uspostavljanje direktnih veza i saradnje između obrazovnih ustanova i kroz podsticanje razmjene instruktora, predavača i drugih eksperata;
- 2) saradnjom u obrazovanju i obučavanju;
- 3) razmjenom obrazovnih materijala i sredstava, kao i iskustava stečenih kroz aktivnosti u zaštiti i spašavanju;
- 4) organizovanjem zajedničkih vježbi u oblasti zaštite i spašavanja.

Obaveza obavještavanja o prijetnjama

Član 9

1) Ugovorne strane će obavještavati o prijetnjama i potencijalnim katastrofama, koje mogu ugroziti drugu Ugovornu stranu.

2) U tu svrhu, svaka Ugovorna strana, na svojoj teritoriji, će prikupljati potrebne podatke i informacije i dostavljati ih direktno nadležnim organima druge ugovorne strane.

3) Ugovorne strane međusobno će obavještavati jedna drugu o nepogodama koje se javljaju na njihovim teritorijama.

4) Obavještenja sadrže: opis prijetnje ili događaja, podatke o lokaciji, vremenu, obimu i poslasticama, kao i o preduzetim mjerama. Ugovorna strana koja pruža pomoć u slučaju nepogode, obavještava drugu Ugovornu stranu koja traži pomoć o svojim spasilačkim snagama i sredstvima koja se mogu staviti na raspolaganje, kao i o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.

5) U skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana, obavještenje se može dati usmenim ili pisanim putem, na jezicima Ugovornih strana. Obavještenja koja su data usmenim putem se moraju potvrditi i u pisanoj formi.

6) Za slanje i dobijanje obavještenja o prijetnjama, odnosno nepogodama, osim ako nije drugačije propisano nekim drugim međunarodnim sporazumima čije su članice Ugovorne strane, nadležni organi su:

- Vlada Crne Gore: Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorat za vanredne situacije,

- Vlada Republike Albanije: Ministarstvo odbrane - Generalni direktorat za vanredne situacije.

7) Organi iz stava 6 ovog člana su ovlašćeni za uspostavljanje direktnih veza za potrebe sprovođenja ovog sporazuma. U tu svrhu, Ugovorne strane će sačiniti i potpisati "Standardne operativne procedure za pružanje prekogranične pomoći u slučajevima prirodnih i drugih nepogoda".

Zaštitne mjere

Član 10

U cilju sprječavanja i ublažavanja zajedničkih prijetnji, Ugovorne strane će planirati i preduzimati odgovarajuće zajedničke zaštitne mjere.

Metode spašavanja i pružanja pomoći

Član 11

1) Ugovorna strana koju je pogodila nepogoda može tražiti pomoć od druge Ugovorne strane. Pomoć se može odnositi na spasilačke timove i pojedince, kao i na zaštitnu opremu, spasilačku opremu i humanitarnu pomoć.

2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži: podatke o vrsti i obimu potrebne pomoći, podatke o ustanovama i licima sa kojima treba uspostaviti vezu, kao i predlog metode za pružanje potrebne pomoći.

3) Pružanje pomoći se vrši u skladu sa zakonodavstvom Ugovornih strana.

Procedure vezane za prelazak državne granice za potrebe pružanja zaštite i pomoći u spašavanju

Član 12

1) Članovi timova za pružanje pomoći prelaze granicu Ugovorne strane koja traži pomoć preko graničnih prelaza koji su otvoreni za međunarodnu komunikaciju, korišćenjem važećih pasoša, uz poštovanje relevantnih procedura viznih olakšica u skladu sa Šengenskim sporazumom.

2) Vođa tima za pružanje pomoći će imati pisano ovlašćenje, koje je izdao nadležni organ ili ovlašćeno tijelo Ugovorne strane koja traži pomoć, u kome se navode imena svih članovatima, shodno Aneksu 1* ovog sporazuma.

3) Tokom boravka na teritoriji Ugovorne strane koja traži pomoć, članovi timaza pružanje pomoći su u obavezi da poštuju zakone te države.

4) Članovi tima za pružanje pomoći su u obavezi da nose svoje uniforme na teritoriji Ugovorne strane koja traži pomoć, obzirom da ta uniforma čini dio njihove uobičajene opreme na teritoriji Ugovorne strane koja traži pomoć. Ugovorne strane ne ograničavaju korišćenje prepoznatljivih oznaka na vozilima tima za pružanje pomoćidruge Ugovorne strane.

5) Ugovorne strane garantuju sprovođenje st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana, čak i u slučajevima kada je jedna od njih država tranzita. U najkraćem mogućem roku, nadležni organi će obavijestiti jedan drugog o uslovima tranzita, definisaće procedure implementacije i, ukoliko je potrebno, obezbijediće tranzitnom timu zvaničnu pratnju tokom tranzita.

Procedure uvoza, izvoza i transporta materijala preko granica tokom akcija zaštite i spašavanja

Član 13

Uvoz, izvoz i transport opojnih droga i psihotropnih supstanci, Ugovorne strane moraju vršiti u skladu sa odredbama Konvencije Ujedinjenih nacija protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci iz 1988. godine, Konvencije Ujedinjenih nacija o opojnim drogama iz 1961. godine, dopunjenoj Protokolom iz 1972. godine, kao i Konvencijom Ujedinjenih nacija o psihotropnim supstancama iz 1971. godine, kao i u skladu sa domaćim zakonodavstvom Ugovorne strane koja traži pomoć.

1) Ugovorne strane će omogućiti transport opreme i pratećeg materijala preko svojih državnih granica u skladu sa sljedećim uslovima:

a) prilikom prelaska granice, vođa tima za pružanje pomoći je u obavezi da podnese carinskim organima Ugovorne strane koja traži pomoć posebnu listu opreme koja je potrebna za akcije tima i posebnu listu robe koja se transportuje kao prateći materijal. Ove liste (Lista 1* i Lista 2*) čine dio pisanog ovlašćenja, a njihovi relevantni modeli su dati u Aneksu 1* ovog sporazuma;

b) ukoliko dio pratećeg materijala čine farmaceutski proizvodi koji sadrže narkotike i psihotropne supstance, za te stavke se priprema detaljan spisak. Taj spisak se dostavlja nacionalnom nadležnom organu ovlašćenom od strane Međunarodnog odbora za kontrolu narkotika Ujedinjenih nacija (International Narcotics Control Board – UN INCB). Nadležni organi obje ugovorne strane postupaju u skladu sa relevantnim preporukama Svjetske zdravstvene organizacije Ujedinjenih nacija i obavješavaju Međunarodni odbor za kontrolu narkotika Ujedinjenih nacija (UN INCB).

2) Prilikom pružanja pomoći, timovima za pomoć je dozvoljeno da uvoze i izvoze, osim zaliha za putovanje, samo opremu i prateće materijale.

3) Oprema i prateći materijali, koji se transportuju preko državnih granica, ne podliježu zabranama i restrikcijama koje se odnose na transport robe. Jasno je da se samo proizvodi, čiji rok nije istekao, mogu koristiti kao prateći materijali.

4) Prateći materijali i oprema će biti oslobođeni od taksi, poreza i drugih finansijskih obaveza, koje važe za uvoz ili izvoz robe, u skladu sa Listom 2* ovog sporazuma.

5) Što se tiče vozila tima za pružanje pomoći i drugih vozila koja transportuju prateće materijale, Ugovorne strane neće tražiti međunarodne dozvole za transport, a takva vozila su oslobođena od obaveza bilo koje prirode, koje generalno važe za vozila.

6) Prateći materijali i oprema, koji nijesu iskorišćeni ili uništeni, moraju se transportovati na teritoriju Ugovorne strane koja pruža pomoć najkasnije u roku od trideset (30) dana.

7) U slučaju da neki djelovi opreme ostaju u vidu pratećeg materijala na teritoriji Ugovorne strane koja traži pomoć, odmah se podnosi relevantna izjava nadležnim carinskim organima Ugovorne strane koja traži pomoć, koja sadrži količinu, vrstu i mjesto ostanka artikala koji se ne reeksportuju a istovremeno se nadležni organi Ugovorne strane koja traži pomoć obavješavaju o tome. Djelovi opreme, koji ostaju na teritoriji Ugovorne strane koja traži pomoć u skladu sa gore navedenom procedurom, podliježu odredbama važećeg zakonodavstva ugovorne strane koja traži pomoć.

8) U slučaju da se farmaceutski proizvodi transportuju na teritoriju Ugovorne strane koja traži pomoć tokom pružanja pomoći, primjenjuju se sljedeće odredbe:

a) odredbe st. 3 i 6 ovog člana se primjenjuju i na farmaceutske proizvode, koji sadrže narkotike i psihotropne supstance;

b) uvoz takvih proizvoda je dozvoljen samo u količinama koje su potrebne za hitnu medicinsku pomoć, a njihovo korišćenje je dozvoljeno samo specijalizovanom medicinskom

osoblju u skladu sa relevantnim propisima iz oblasti zdravstva Ugovorne strane od koje se traži pomoć;

c) u vezi sa korišćenjem farmaceutskih proizvoda koji sadrže narkotike ili psihotropne supstance, carinskim organima Ugovorne strane koja traži pomoć se podnosi potvrda o njihovom korišćenju, koja je potpisana od strane doktora tima za pružanje pomoći i ovjerena od strane predstavnika nadležnog organa Ugovorne strane koja traži pomoć;

d) uvoz i izvoz gore navedenih proizvoda Ugovorne strane neće smatrati uvozom i izvozom robe u smislu obavezujućih međunarodnih konvencija o narkoticima i psihotropnim supstancama čije su članice Ugovorne strane.

9) Uvoz oružja, municije i eksplozivnih materija na teritoriju Ugovorne strane koja traži pomoć je zabranjen, osim u slučaju eksplozivnih materija za industrijsku upotrebu, koje su potrebne za pružanje pomoći.

10) Nadležni organi su, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Ugovorne strane koja traži pomoć, ovlašćeni da vrše kontrolu korišćenja i skladištenja opreme i materijala navedenih u st. 3, 4, 5, 6, i 7 ovog člana.

11) Navodi iz st. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 ovog člana se primjenjuju i kada je jedna od Ugovornih strana tranzitna zemlja, a vezano za situaciju kada treća zemlja traži pomoć u slučaju katastrofa. Nadležni organi iz člana 4 stav 1 ovog sporazuma će blagovremeno informisati jedni druge o potrebi za tranzitom kako bi se pružila pomoć trećoj zemlji, i koordinisaće procedurom za tranzit zaštitne opreme i sredstava.

12) Ugovorna strana koja traži pomoć će stvoriti uslove za čišćenje od hemijskih i radioaktivnih supstanci i dezinfekciju opreme. U slučaju da takvo čišćenje nije moguće, oprema ostaje na teritoriji Ugovorne strane koja traži pomoć.

Korišćenje vazduhoplova za transport spasilačkih timova i pomoći

Član 14

1) Vazduhoplovi se mogu koristiti za hitan transport spasilačkih timova ili pojedinaca koji učestvuju u pružanju pomoći, kao i za sve druge oblike pomoći, u skladu sa ovim sporazumom.

2) Organ koji traži pomoć treba da bude odmah informisan o korišćenju vazduhoplova tokom spašavanja, kao i za pružanje pomoći sa tačnim podacima o tipu i oznakama vazduhoplova, posadi i drugim neophodnim parametrima. Vrijeme, definisanu rutu i mjesto slijetanja utvrđuje ugovorna strana koja traži pomoć.

3) Za posade vazduhoplova i za spasilačke timove i pojedince koji pružaju pomoć primjenjuju se odredbe člana 12 ovog sporazuma, koje se odnose na prelazak državne granice, a za vazduhoplove, transportovanu zaštitnu i spasilačku opremu, odnosno humanitarnu opremu, primjenjuju se odredbe člana 13 ovog sporazuma.

4) Letovi se izvode u skladu sa pravilima objavljenim u nacionalnoj aeronautičkoj informativnoj publikaciji (AIP) Ugovornih strana, osim ako je drugačije propisano ovim sporazumom.

5) Standardi i direktive Međunarodne organizacije za civilno vazduhoplovstvo (ICAO) obavezujući su za ugovorne strane.

Nadležnost za vođenje akcija zaštite i spašavanja

Član 15

1) Nadležni organi zemlje koja prima pomoć imaju nadležnost, u svim slučajevima, nad aktivnostima zaštite i spašavanja.

2) Nadležni organi iz stava 1 ovog člana povjeravaju zadatke isključivo vođama timova iz Ugovorne strane koja pruža pomoć koji upoznaju svoje podređene o pojedinostima realizacije.

Zaštita i pružanje pomoći spasilačkim timovima

Član 16

Nadležni organi ugovorne strane koja prima pomoć moraju pružiti odgovarajuću zaštitu i pomoć spasilačkim timovima i pojedincima iz ugovorne strane koja pruža pomoć.

Finansiranje troškova pomoći

Član 17

1) Ugovorna strana koja pruža pomoć nema pravo da traži povraćaj troškova za pruženu pomoć od ugovorne strane koja prima pomoć, niti nadoknadu za korišćenje, oštećenje ili gubitak spasilačke opreme.

2) Troškove pomoći, koju pružaju pravna ili fizička lica, posredstvom ugovorne strane koja pruža pomoć, snosi ugovorna strana koja prima pomoć.

3) Motorna vozila koja se koriste u akcijama vezanim za pomoć biće oslobođena od plaćanja putarine i parkinga.

4) Ako timovi za zaštitu i spašavanje, kao i pojedinci koji pružaju pomoć, iscrpe svoje zalihe, troškove dodatnih zaliha, smještaja i drugog potrebnog materijala snosi ugovorna strana koja prima pomoć, tokom cijelog perioda pružanja pomoći. Ukoliko je potrebno, pružiće im se adekvatna logistička i medicinska podrška.

Nadoknada štete

Član 18

1) Ugovorne strane se odriču svih zahtjeva za nadoknadu štete za oštećenu opremu za zaštitu i spašavanje i oštećenja drugih materijala, uključujući štetu nanijetu prirodnoj sredini ukoliko štetu nanese bilo koji član spasilačkog tima ili tima za pružanje pomoći ili pojedinac koji učestvuje u spasilačkim misijama ili pružanju pomoći u skladu sa Sporazumom i ukoliko šteta nije nanešena namjerno ili nije nastala kao posljedica ozbiljnog nemara.

2) Ugovorne strane se odriču svih prava na kompenzacije u slučaju tjelesnog oštećenja i trajnih posljedica po zdravlje, u slučaju smrti učesnika u spasilačkoj misiji ukoliko do smrti dođe tokom spasilačke akcije na osnovu Sporazuma, osim ako nastane namjerno ili kao posljedica ozbiljnog nemara.

3) Ukoliko treća strana pretrpi štetu tokom realizacije zadataka koji proističu iz ovog Sporazuma, odgovornost snosi zemlja koja prima pomoć kao da su štetu izazvali njeni spasilački timovi ili pojedinci koji učestvuju u spasilačkim akcijama u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonskim odredbama, osim ako je šteta izazvana namjerno ili kao posljedica ozbiljnog nemara od strane pojedinaca ili spasilačkih timova zemlje koja pruža pomoć. Kada je riječ o licima i sredstvima koja mogu biti uključena u nesreću, nacionalno zakonodavstvo strane na čijoj se teritoriji nesreća dogodila utvrdiće odgovornost za naknadu štete.

4) Odgovornost za naknadu štete određene u st. 1 do 3 ovog člana počinje od trenutka nastanka štete i traje tokom perioda boravka na teritoriji ugovorna strana koja prima pomoć do napuštanja njene teritorije.

5) Ugovorne strane sprovode odredbe ovoga člana čak i u slučaju kada su one države tranzita.

Obezbjeđivanje evakuisanih lica

Član 19

1) U slučaju nepogoda evakuisane osobe koje su došle sa teritorije jedne Ugovorne strane na teritoriju druge Ugovorne strane imaju pravo na svu potrebnu pomoć i zalihe do povratka. Troškove zaliha za pomoć i povratak tih lica snosi zemlja iz koje potiču, osim ako Ugovorne strane drugačije ne dogovore.

2) Ugovorne strane moraju omogućiti povratak svim licima koja su evakuisana sa teritorije jedne od Ugovornih strana na teritoriju druge Ugovorne strane.

Korišćenje sredstava komunikacije

Član 20

Nadležni organi ugovornih strana obezbjeđuju telefon, radio i druge oblike komunikacije između organa, spasilačkih timova i pojedinaca koji učestvuju u spašavanju u skladu sa ovim sporazumom.

Dostupnost informacija

Član 21

Informacije koje su prikupljene kao rezultat završenih aktivnosti se mogu staviti na raspolaganje trećoj strani samo uz pisano odobrenje Ugovornih strana.

Komisija nadležna za realizaciju zadataka definisanih ovim Sporazumom

Član 22

1) Ugovorne strane će formirati Stalnu mješovitu komisiju za realizaciju zadataka iz ovog sporazuma, koju čine nadležni organi iz člana 4 ovog sporazuma. Svaka ugovorna strana će imati jednak broj članova u Stalnoj mješovitoj komisiji, a najmanje tri.

2) Ugovorne strane će obavještavati jedna drugu diplomatskim putem o članovima Stalne mješovite komisije.

3) Zadaci Stalne mješovite komisije, u skladu sa ovim sporazumom, su: rješavanje konkretnih organizacionih i tehničkih pitanja, definisanje metoda komunikacije, kao i uzajamni brifing i izrada Pravilnika komisije.

4) Stalna mješovita komisija se sastaje najmanje jednom godišnje, naizmjenično u Crnoj Gori i Republici Albaniji. Svaka ugovorna strana može pokrenuti inicijativu za zakazivanje vanrednog sastanka.

Stupanje na snagu

Član 23

1) Ovaj sporazum stupa na snagu na dan prijema posljednjeg pisanog obavještenja kojim Ugovorne strane, obavještavaju jedna drugu o završetku svojih unutrašnjih pravnih procedura.

2) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme. Svaka Ugovorna strana može otkazati ovaj sporazum u pisanoj formi. U tom slučaju, Sporazum prestaje da važi šest mjeseci od dana kada jedna od Ugovornih strana dobije relevantno obavještenje o odluci o njegovom raskidu.

3) Raskid ovog sporazuma ne utiče na ispunjavanje obaveza preuzetih tokom njegovog važenja, osim ako Ugovorne strane utvrde drugačije.

4) Ovaj sporazum, kako su se Ugovorne strane dogovorile, se može dopunjavati ili mijenjati potpisivanjem posebnog Protokola. Protokol čini sastavni dio Sporazuma i stupa na snagu u skladu sa utvrđenim procedurama za stupanje na snagu Sporazuma.

Sačinjeno u _____, dana _____, u dva originalna primjerka, svaki na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju neslaganja u tumačenju teksta ovog Sporazuma, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

**Za Savjet ministara
Republike Albanije**

Za Vladu   Crne Gore

ANEKS 1*

za član 12 ovog Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o saradnji i uzajamnoj pomoći u vanrednim situacijama

* Aneks je sačinjen na crnogorskom, albanskom i na engleskom jeziku

Ovlašćenje

MODEL

.....
Ime izdavaoca ovlašćenja

.....
Mjesto i datum izdavanja ovlašćenja

Ovim potvrđujemo da je g-din./g-đa ..... vođa/ individualni ekspert* crnogorskog/albanskog tima za pružanje pomoći, koja učestvuje u pružanju pomoći na području .....

Prema Sporazumu između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o saradnji i uzajamnoj pomoći u vanrednim situacijama, a na osnovu ovog instrumenta, timu za pružanje pomoći:

- je dozvoljen prelazak državnih granica i boravak na teritoriji Crne Gore/Republike Albanije.

*

- je dozvoljen prelazak (tranzit) preko teritorije Crne Gore/Republike Albanije*.

Tim za pružanje pomoći Crne Gore / Republike Albanije čini ..... osoba.

Članovi tima su:

1) .....

2) .....

.....
Potpis rukovodioca nadležnog organa
koji izdaje odobrenje ***

* Jedan od njih se briše zavisno od slučaja

*** Instrument je potpisao rukovodilac organa utvrđenog u članu 4 stav 1 ovog Sporazuma.

LISTA 1*

Za član 13 Sporazuma „procedure za uvoz, izvoz i transport materijala preko granica u toku akcije zaštite i spašavanja“ **

.....
Ime organa koje izdaje listu

.....
Datum i mjesto izdavanja

1) Oprema tima za pružanje pomoći se sastoji od sljedećeg:

Opis komponenti opreme	Vrsta	Tip	Br. komada
------------------------	-------	-----	------------

1) .....

2) .....

2) Zemlja odredišta:

U slučaju tranzita, nabrojanje uključenih zemalja:

Dan ..... mjesec ..... 20...

Datum odobrenja

.....
Potpis rukovodioca nadležnog organa koje izdaje

* Lista je sačinjena na crnogorskom, albanskom i na engleskom jeziku

** Lista opreme je sačinjena u dva (2) primjerka

***Instrument potpisuje rukovodilac nadležnog organa imenovanog u članu 4 stav 1 ovog Sporazuma.

Napomena

Oprema koja se ne vraća nazad i ostaje kao pomoćni materijal treba da bude navedena na kraju liste član 13 stav 6 i 7 ovog Sporazuma).

LISTA 2*

Za član 13 Sporazuma „procedure za uvoz, izvoz i transport materijala preko granica u toku akcije zaštite i spašavanja“ **

MODEL

.....
Ime organa koje izdaje listu

.....
Datum i mjesto izdavanja

1) Prateći materijal se sastoji od sljedećeg:

Opis komponenti pratećeg materijala	Vrsta	Tip	Br. komada
-------------------------------------	-------	-----	------------

1) .....

2) Zemlja odredišta:

U slučaju tranzita, nabranje uključenih zemalja:

Dan ..... mjesec ..... 20...

Datum odobrenja

.....

Potpis rukovodioca nadležnog organa koje izdaje

* Lista je napravljena na crnogorskom, albanskom i na engleskom jeziku

**Lista pratećih materijala se radi u dva (2) primjerka

*****Instrument potpisuje rukovodilac nadležnog organa imenovanog u članu 4 stav 1 ovog Sporazuma.**

Napomena

Pomoćni materijal, koji se vraća na teritoriju Ugovorne strane koja traži pomoć treba da bude naveden na kraju liste.

AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO AND THE COUNCIL OF
MINISTERS OF THE REPUBLIC OF ALBANIA
ON COOPERATION AND MUTUAL ASSISTANCE IN EMERGENCIES

The Government of Montenegro and Council of Ministers of the Republic of Albania (Hereinafter referred to as "Contracting Parties"),

Convinced of the necessity for mutual cooperation with the aim to provide each other voluntary assistance in emergencies,

Being aware that these incidents may occur at any time, and

Respecting the international agreements in force,

Have agreed as follows:

Article 1
Subject of the Agreement

By virtue of the Agreement, Contracting Parties are defining framework conditions for cooperation in area of disasters prevention, preparedness, response and recovery and especially in:

- planning and implementing protection measures from floods, earthquakes, massive fires, environmental pollution, radiological, chemical, biological, and nuclear threats as well as industrial and other disasters;

- sharing information on disasters' threats, their origination and consequences;

- mutual assistance in rescue and protection efforts as well as elimination of disasters' consequences;

- education and training for the staff employed in rescue and protection/ civil services, civil emergency operative structures, and other members of rescue and protection teams, by means of briefings, courses, training, seminars, organizing and implementing joint rescue and protection exercises, etc.;

- sharing scientific and technical data, as well as other documents of significance for disasters protection;

- cooperation in development and production of protection and rescue equipment.

Article 2 Agreement Objectives

Agreement objective is for Contracting Parties, within respective capabilities, to mutually help each other in capacity building and in case of disasters, when the Contracting party requesting assistance is incapable of handling disaster consequences by its own means.

Article 3 Terms

Terms used in the Agreement have the following meaning:

“Contracting party requesting assistance” is the party whose authorized institution is requesting assistance from the other Contracting party to send teams for the provision of assistance, equipment and support materials;

“Contracting party providing assistance” is the party responding-providing assistance to the other Contracting party;

“Competent authority” means an authority designated by each contracting party to forward the request for the provision of assistance and make decision on the provision of assistance, also entrusted with the coordination of the activities derived from the application of the present Agreement;

“Provision of assistance” means assistance provided to the Contracting party requesting assistance by the Contracting party providing assistance to eliminate the consequences of disasters and major accidents, as well as for the rescue, by sending the required experts and by rendering services and providing materials and goods;

“Assistance providing team” means experts or a group of experts sent by the providing Contracting party, including the Montenegrin members of rescue and protection system or Albanian civil emergency operating structures or other organizations selected by the providing Contracting party for the provision of assistance and having sufficient background and all the required means;

“Emergency state and major accident” means a state at a particular area or installation caused by a destructive natural phenomenon or human activity, causing damages or threatening to a significant degree the life or even the health of people, the material goods or the environment;

“Prevention of natural and technological risks” means a set of measures taken in advance to eliminate the consequences of a probable natural and technological risk;

“Emergency area» means an area where an emergency or a major accident has occurred;

“Emergency rescue actions” means all the actions taken in the case of an emergency or a major accident to rescue people, to protect the health of population and eliminate the environmental, cultural and material losses, as well as the resulted consequences;

“Equipment” means materials required for the provision of assistance, the technical and transport means, the equipment of the assistance providing team and the required for the function materials, the rescue dogs, as well as the personal primary necessities of the persons participating in the provision of assistance;

“Protective, rescue, and other equipment” are all means necessary for individual or group rescue and protection, including technical and other means for rescue and protection used by rescue teams or individuals during rescue or assistance efforts, as well as logistic means;

“Support materials” means the support materials needed to eliminate the consequences of natural and technological risks and major accidents, intended to be distributed free of charge to the population suffering in an emergency state;

“Transit state” means the state of one of the Contracting Parties, through whose territory the assistance providing teams pass or transport on behalf of a third country, support materials or equipment for the provision of assistance;

“Disasters” are natural and manmade disasters (excluding wartime conditions), and other harmful events of natural or civilization character with devastating impact, which are, to a significant degree, harmful or directly endanger people's lives, goods, and the environment, as well as cases when extraordinary protection measures have to be undertaken;

“Event data and information” are data on disasters, which are published so that population would be informed about threats on time, in order that urgent measures for protection of people, goods, and the environment could be undertaken;

“Protective measures” are preventive and protective measures: for preventing, mitigating, and eliminating the threats endangering the population; for protection of goods and the environment;

“Rescue and provision of assistance” are number of activities undertaken by individuals-experts, rescue teams, and specially equipped teams, aiming to eliminate direct and indirect disasters' consequences;

“Rescue teams and individuals taking part in the provision of assistance” are adequately trained and equipped persons designated by the other Contracting party for provision of assistance;

“Humanitarian assistance” are goods, objects, means, food items, drinking water, medicine and medical supplies intended for, free of charge distribution to the endangered population, or victims in order to mitigate harmful consequences of disasters.

Article 4 **Competent Authorities**

1) In line with proper legislative provisions, Contracting Parties have defined Competent authorities for implementing the Agreement:

- for Montenegro: Ministry of Interior - Directorate for Emergency Situations
- for the Republic of Albania: Ministry of Defence – General Directorate of Civil Emergencies

2) Contracting parties will inform each other, in writing, on eventual changes of authorized bodies and institutions, at latest within 30 days from the date of change.

Article 5 **Modalities of sharing findings and experiences**

1) Contracting parties shall inform each other on scientific and technical findings and experiences, in the interest of anticipating, eliminating disasters, as well as for more efficient rescue and protection. Sharing data and other documents refers to information on disasters, drafting joint scientific-research programs in cases of threats, plans in general threat from disaster and dangers, which are of mutual interest for Contracting Parties, as well as cooperation and drafting of rescue and protection plans.

2) Cooperation in this area shall be implemented in line with legal systems of

Contracting Parties. Contracting parties will share data related to positive legal regulations in this area.

3) Contracting parties will try to efficiently use the results of scientific and technical cooperation, both in terms of economic development and in terms of cooperation with third countries.

Article 6

Methods for encouraging development and production of rescue and protection equipment

Contracting parties will encourage cooperation between business entities and government institutions in area of technological development and production of joint rescue and protection programs.

Article 7

Cooperation among humanitarian organizations

Contracting parties will encourage cooperation among humanitarian organizations in the field of disasters' rescue and protection, in line with legislative provisions of Contracting Parties.

Article 8

Education and advanced training

Contracting parties will encourage mutual cooperation in areas of education and advance training for rescue teams, which shall participate in rescue and protection activities, in the following manner:

- 1) through establishment of direct links and cooperation among educational institutions and through encouraging the exchange of instructors, lecturers, and other experts;
- 2) cooperation in education and training;
- 3) exchange of educational materials and means, as well as experiences gained during rescue and protection activities;
- 4) organizing joint exercises in area of protection and rescue.

Article 9

Obligation to report on threats

1) Contracting parties will inform on threats, and potential disasters that can endanger the other Contracting party.

2) In this regard, each contracting party, on respective territory, will be collecting necessary data and information and submitting them directly to competent bodies of the other Contracting party.

3) Contracting parties will inform each other on disasters occurring on respective territories.

4) Information contains: description of the threat or event, data on location, time, scope, and consequences, as well as on undertaken measures. Contracting party providing assistance in case of disaster, will inform the other Contracting party requesting assistance, on

its rescue forces and means that can be made available, as well as on possibilities and methods of providing assistance.

5) In line with paragraphs 1, 2 and 3 of the Article, notification can be given orally or in writing, on languages of Contracting parties. Notifications given orally must be confirmed even in writing.

6) For sending and receiving the notification on threats, i.e. disasters, unless stipulated otherwise by some other international agreements that are signed by Contracting parties, competent bodies are:

- Government of Montenegro: Ministry of Interior – Directorate for Emergency Situations

- Government of the Republic of Albania: Ministry of Defence – General Directorate of Civil Emergencies

7) Bodies from paragraph 6 of the Article are authorized to establish direct links, for the sake of implementing the Agreement. In that regard the Contracting parties will draft and sign "Standard Operational Procedures on Provision of Cross-border Assistance in Cases of Natural and Other Disasters".

Article 10

Protective measures

In order to prevent and mitigate joint threats, Contracting parties will plan and undertake appropriate joint protective measures.

Article 11

Methods of rescue and provision of assistance

1) Contracting party that has suffered a disaster can request assistance from the other contracting party. Assistance may relate to rescue teams and individuals, as well as to protective equipment, rescue equipment, and humanitarian assistance.

2) Request from paragraph 1 of the Article contains: data on type and volume of needed assistance, data on institutions and persons with whom the link should be set up, as well as proposal of method to deliver needed assistance.

3) Provision of assistance is done in line with regulations of the Contracting Parties.

Article 12

Procedures regarding crossing of state border in order to provide rescue and protection assistance

1) The members of the Assistance Providing Teams shall cross the state borders of the Contracting party requesting assistance through the border check points open for international communication, by using valid passports, with application of the pertinent visa facilitation procedures according to the Schengen Acquis.

2) The leader of the assistance providing team shall have a written authorization issued by the competent authority or the authorized body of the Contracting party requesting assistance, which shall include the names of all the members of the team, according to the Annex 1* of the present Agreement.

3) During their stay in the territory of the Contracting party requesting assistance, the members of the assistance providing teams shall be obliged to respect the laws of that State.

4) The members of the assistance providing teams are entitled to wear their uniform on the territory of the Contracting party requesting assistance, since such uniform belongs to their usual equipment on the territory of the Contracting party requesting assistance. The Contracting parties do not restrain the use of the distinctive signs on the vehicles of the assistance providing teams of the other Contracting party.

5) Contracting parties guarantee the implementation of paragraphs 1, 2, 3 and 4 of the Article, even in the case when one of them is a transit State. In the shortest possible time, competent authorities will inform each other on transit requirements, define implementation procedure and if needed, during the transit provide official escort to the transit team.

Article 13

Procedures regarding importing, exporting, and transporting of materials across the borders during rescue and protection activities

Import, export and transportation of narcotic drugs and psychotropic substances must be done by the Contracting parties in accordance with the provisions of the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, 1988, the Convention on Narcotic Drugs, 1961, amended by the Protocol of 1972 and on United Nations Convention on Psychotropic Substances of year 1971, and the domestic law of the Contracting party requesting assistance.

1) The Contracting parties shall facilitate the transport of equipment and support materials through their state borders according to the following terms and conditions:

a) When crossing the borders, the leader of the assistance providing team shall be obliged to submit to the customs authority of the Contracting party requesting assistance a separate list of the equipment required for the activity of the team and a separate list of the goods transported as support materials. These lists (List 1* and List 2*) shall constitute a part of the written authorization and relevant patterns of them are attached to the Annex 1* of the present Agreement.

b) If a part of the support materials consists of pharmaceutical specialties containing narcotic and psychotropic substances, a separate detailed list shall be prepared for these articles. This list shall be sent to the national authority accredited by the International Narcotics Control Board of the United Nations (UN INCB). The competent authorities of both Contracting Parties shall act in accordance with the relevant recommendation of the World Health Organization of the United Nations and shall inform the International Narcotics Control Board of the United Nations (UN INCB).

2) While providing the assistance, the assistance providing teams are allowed to import and export only equipment and the support materials apart from the trip supplies.

3) The equipment and the support materials, which are transported through the state borders, are not subject to the prohibitions and restrictions concerning the transport of commodities. It is self-evident that only products, whose maintenance period has not expired, can be used as support materials.

4) The support materials and equipment shall be exempted from duties, taxes and other financial charges applied to the import or export of goods, as provided for in List 2* of the present Agreement.

5) As far as the cars of the assistance providing teams and the other vehicles transporting the support materials are concerned, the Contracting parties shall not ask for international road transport licenses and such vehicles shall be exempted from all the charges of any nature imposed to the vehicles in general.

6) The support materials and equipment, which was not finally used or destroyed, must be transported to the territory of the Contracting party providing assistance the latest within thirty (30) days.

7) In the event that some pieces of the equipment shall remain in the territory of the Contracting party requesting assistance as support materials, a relevant statement should be submitted immediately to the competent customs authority of the Contracting party requesting assistance, which should contain the quantity, the kind and the place of stay of the not re-exported articles, and at the same time the competent authority of the Contracting party requesting assistance should be informed accordingly. The pieces of the equipment, which shall remain on the territory of the Contracting party requesting assistance according to the above-mentioned procedure, shall be governed by the law provisions in force of the requesting contracting party.

8) In case that pharmaceutical specialties shall be transported into the territory of the Contracting party requesting assistance during the assistance provision, the following regulations shall apply:

a) The regulations of paragraphs 3 and 6 shall apply accordingly to the pharmaceutical specialties too containing narcotic and psychotropic substances.

b) Such specialties are allowed to be imported only in quantities required for urgent medical help and are allowed to be used only by specialized medical staff, in accordance with the relevant health provisions of the state of the Contracting party requesting assistance.

c) With reference to used pharmaceutical specialties containing narcotic or psychotropic substances, the certificate of their use should be produced to the Customs Authority of the Contracting party requesting assistance, signed by the doctor of the assistance providing team and certified by the representative of the Competent Authority of the Contracting party requesting assistance.

d) The import and export of the above specialties shall not be considered by the Contracting parties as import and export of goods in the meaning of the international conventions about narcotic and psychotropic substances binding the Contracting parties.

9) The import of arms, munitions and explosive materials into the territory of the Contracting party requesting assistance is prohibited, except for the explosive materials of industrial use, required for the provision of assistance.

10) The Competent Authorities according to the legislative regulations of the Contracting party requesting assistance are entitled to control the use and storage of the equipment and the materials mentioned in paragraphs 3, 4, 5, 6 and 7 of the Article.

11) That mentioned in paragraphs 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 and 9 of the Article shall apply also when one of the Contracting parties is a transit country regarding the third country requesting assistance in event of disasters. Competent authorities mentioned in article 4, paragraph 1, of this Agreement shall inform each other in due time of the need to transit to give assistance to a third country and shall coordinate the procedure for the transiting of assistance equipment and items.

12) The Contracting party requesting assistance shall create conditions to allow of cleaning from chemical and radioactive substances and disinfection of equipment. In the event that such cleaning is not attainable, the equipment shall remain in the territory of the Contracting party requesting assistance.

Article 14

Use of aircraft for transport of rescue teams and assistance

1) Aircraft can be used for emergency transport of rescue teams or individuals participating in provision of assistance, as well as for all others forms of assistance, in line with the Agreement.

2) The competent authority that requested assistance should be informed immediately on use of the aircraft during rescue, as well as for provision of assistance with exact data on type and signs of the aircraft, crew, and other necessary parameters. The time, defined route and landing location is determined by the contracting party requesting assistance

3) For aircraft crews as well as for rescue teams and individuals providing assistance, provisions of article 12 of the Agreement, which refer to crossing of the state border applies, and regarding aircraft, transported protective, rescue equipment, and humanitarian equipment, provisions of article 13 of the Agreement are applied.

4) The flights shall be carried out according to the rules published in the national Aeronautical Information Publication (AIP) of the Contracting Parties, unless otherwise provided for in the present Agreement.

5) International Civil Aviation Organization's (ICAO) standards and directives are mandatory for Contracting Parties.

Article 15

Jurisdiction for conducting rescue and protection actions

1) Competent authorities of the country receiving assistance have jurisdiction, in all cases, regarding the rescue and protection activities.

2) Competent authorities, from paragraph 1 of the Article, are entrusting the tasks exclusively to the rescue team leaders from the contracting party providing assistance, who will inform their subordinates with the implementation details.

Article 16

Protection and provision of assistance to rescue teams

Competent authorities of the contracting party requesting assistance must provide adequate protection and assistance to rescue teams and individuals from the contracting party providing the assistance.

Article 17

Financing of assistance costs

1) Contracting party providing assistance has neither the right to demand cost recovery for offered assistance from the contracting party requesting assistance, nor the compensation for use, damage, or loss of the rescue equipment.

2) Costs of assistance, which is being provided by legal or natural persons, by intermediation of the contracting party providing assistance, are covered by the contracting party requesting assistance.

3) Motor vehicles used in activities related to assistance will be exempt from paying road and parking costs.

4) If the rescue and protection teams, as well as individuals providing the assistance, have exhausted their supplies, costs of additional supplies, accommodation, and other needed material, will be covered by the contracting party requesting assistance, as long as the assistance is being provided. If needed, adequate logistic and medical support will be provided to them.

Article 18

Damage compensation

1) Contracting Parties waive all damage compensation demands regarding damaged rescue and protection equipment and other material damages, including the damages to the natural environment, if the damage was caused by any member of the rescue team or other assistance providing team or individual taking part in rescue missions or provision of assistance, based on the Agreement, and if the damage was not caused intentionally or due to a serious negligence.

2) Contracting Parties waive all compensation rights in case of corporal damage and permanent health consequences, in case of death of the rescue mission participant, if that occurs during the rescue activity based on the Agreement, unless caused intentionally or due to a serious negligence.

3) If, during the implementation of tasks originating from the Agreement, damage is caused to a third party, responsibility lies on the country receiving the assistance as if the damage was caused by their rescue teams or individuals participating in the rescue activities according to the relevant domestic legislative regulations, unless the damage was caused intentionally or due to a serious negligence by individuals, or rescue teams of the country providing the assistance.

Regarding persons and means that can be involved in accidents, the authority which should indemnify, shall be determined based on national legislation of the party in the territory where the accident has occurred.

4) Liability for damage compensations defined by paragraph 1, 2 and 3 of the Article, commence from the exact time the damage shall occur and during the time of staying on the territory of the contracting party requesting assistance and lasts until the leaving of its territory.

5) Contracting Parties are implementing the provisions of the Article even in the case when they are transit States.

Article 19

Providing for evacuated persons

1) In case of disaster, persons who came as evacuees from the territory of one of the Contracting Parties to the territory of another contracting party are eligible to receive all necessary assistance and supplies until their return. Costs of assistance supplies and return of those persons are covered by their country of origin, unless Contracting Parties agree otherwise.

2) Contracting Parties must enable return to all the persons who were evacuated from the territory of one of the Contracting Parties to another.

Article 20
Use of communication means

Contracting Parties' competent authorities will provide phone, radio, and other communications among bodies, rescue teams, and individuals participating in the rescue efforts, in line with the Agreement

Article 21
Accessibility of information

Information gathered as a result of the completed activities, can be made available to the third party only upon written consent of the Contracting Parties.

Article 22
Commission in charge of implementing the tasks defined by the Agreement

1) Contracting Parties will set up a permanent mixed Commission for the implementation of tasks of the Agreement, comprising of competent authorities from article 4 of the Agreement. Each Contracting Party will have equal number of members within the Permanent Mixed Commission, and at least three.

2) Contracting Parties will inform each other through diplomatic channels on respective members of the Permanent Mixed Commission.

3) The tasks of Permanent Mixed Commission, in line with the Agreement, are: solving concrete organizational and technical issues, defining communication methods as well as mutual briefing and preparing of Commission's Book of Procedures.

4) Permanent Mixed Commission meets at least once a year, alternately in Montenegro and the Republic of Albania. Each contracting party can launch the initiative for scheduling extraordinary meeting.

Article 23
Entry into force

1) The present Agreement shall enter into force on the date of the latest notification by which a Contracting Party informs the other about the completion of its relevant internal legal procedures.

2) The present Agreement is concluded for an indefinite time period. Each Contracting Party may denounce the Agreement in writing. In that case, the Agreement shall expire six months after the date when either of the Contracting Parties shall receive a relevant note about the decision for its termination.

3) The termination of the present Agreement shall not affect the fulfillment of the obligations undertaken during its validity, unless otherwise stipulated by the Contracting Parties.

4) The present Agreement, as agreed by Contracting Parties, can be amended or changed, through signing of separate Protocol. The Protocol will be integral part of the Agreement, and shall enter into force in conformance with the procedure determined for the entry into force of the Agreement.

Done in _____, on _____, in two original copies, each in the Montenegrin, Albanian and English language, all texts being equally authentic. In case of any disagreement concerning the interpretation of the text of this Agreement, the English text will prevail.

For the
Government of Montenegro

For the
Council of Ministers of the Republic of Albania

ANNEX 1*

For article 12 of the Agreement between the Government of Montenegro and the Council of Ministers of the Republic of Albania on cooperation and mutual assistance in emergencies
*Annex is filled in both Montenegrin, Albanian and the English language

Authorization PATTERN

Name of the Competent Issuing
issue Authority

Place and date of

It is hereby certified that Mr/Mrs .....is the leader/
individual expert * of the Montenegrin/Albanian Assistance Providing team participating in
the provision of assistance carried out in the area .

.....
According to the Agreement between the Government of Montenegro and the Council of
Ministers of the Republic of Albania about cooperation and mutual assistance in emergencies
and on the basis of the present instrument, the Assistance Providing Team is allowed to:

- pass through the state borders and stay in the territory Montenegro/Republic of Albania *
- pass through (transit) the territory Republic of Albania/ Montenegro *.

The Albanian/Montenegrin * Assistance Providing Team consists of ..... persons.
The members of the team are the following:

- 1) .....
- 2) .....

Signature of the Head of the
Competent Approving Authority

***

* One of them is deleted as the case may be

*** The instrument is signed by the head of the authority determined in paragraphs 1 of
Article 4 of the Agreement.

LIST 1 *

For article 13 of the Agreement, "Procedures with regard to the import, export and transport of materials beyond borders during the activity of rescue and protection".

.....
.....
Name of the Issuing Authority
and date of issue

Place

1) The equipment of the Assistance Providing Team consists of the following:

Description of the components of equipment Kind Type No. of pieces

1) .....

2) .....

2) Country of destination:

1) In case of transit, enumeration of the countries involved:

Day Month 20 .

Date of approval

Signature of the Head of the competent issuing Authority

* The list is drawn up in both Montenegrin/ Albanian and the English languages

** The list of equipment is drawn up in two (2) copies

*** The instrument is signed by the head of the authority appointed in point 1 of the Article 4 of the Agreement.

Note

The equipment, which is not re-exported and remains as Support Material should be mentioned **in** conclusion of the list (Paragraphs (6) and (7) of Article 13 of the Agreement).

LIST 2*

For article 13 of the Agreement, ""Procedures with regard to the import, export and transport of materials beyond borders during rescue and protection activities".

.....

MODEL

Name of the Issuing Authority
issue

Place and date of

1) The Support Materials include the following:

Description of the components of the Support Materials Kind Type No. of pieces

1) .....

2) Country of destination:

1) **In** case of transit, enumeration of the countries involved:

Day..... Month..... 20 .

Date of approval

Signature of the Head of the competent issuing Authority***

* The list is drawn up in Montenegrin/Albanian and English

** The list of Support Materials is drawn up in two (2) copies

*** The instrument is signed by the head of the authority appointed in point 1 of Article 4 of the Agreement.

Note

Support Materials, which shall be returned to the territory of the Requested Contracting Party should be mentioned in conclusion of the list.